

CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN MEDICINĂ ȘI FARMACIE „RAISA PACALO”

DISCUTAT

la ședința Consiliului Profesoral
proces verbal nr. 2
din 14 decembrie 2020

APROBAT

prin Ordinul nr. 228 a-AC

din 21 decembrie 2020

Director A. Manolache A. Manolache

CODUL DE ETICĂ AL CADRULUI DIDACTIC DIN CEMF „RAISA PACALO”

CHIȘINĂU 2020

CUPRINS:

I. DISPOZIȚII GENERALE.....	3
1. Sfera de reglementare.....	3
2. Scopul și obiectivele Codului.....	3
3. Obiectul Codului.....	4
II. PRINCIPII ȘI NORME DE CONDUITĂ.....	4
4. Principii.....	4
5. Obligativitatea de cunoaștere și de aplicare a normelor de conduită.....	4
6. Norme de conduită în relațiile cu elevii.....	5
7. Norme de conduită în relațiile cu părinții/alți reprezentanți legali ai elevilor.....	6
8. Norme de conduită în relațiile cu colegii.....	7
9. Norme de conduită managerială.....	8
10. Norme de conduită în relațiile cu instituțiile și reprezentanții comunităților locale.....	9
11. Acțiuni interzise în exercitarea activităților didactice.....	10
12. Neticheta cadrului didactic.....	10
III. CONSILIILE DE ETICĂ.....	11
12. Cadrul instituțional al Consiliului de etică.....	11
13. Competențele Consiliului de etică.....	11
14. Consiliul de etică al CEMF „Raisa Pacalo”.....	11
15. Ședințele Consiliului de etică.....	12
IV. RĂSPUNDEREA PRIVIND NERESPECTAREA PREVEDERILOR CODULUI.....	12
16. Dreptul de a sesiza Consiliile de etică.....	12
17. Răspunderea în cazul încălcărilor prevederilor Codului.....	12
Anexă: Exemple de netichetă.....	13

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Sfera de reglementare

1) Codul de etică al cadrului didactic din Centrul de excelență de medicină și farmacie „Raisa Pacalo” (denumit în continuare Cod CEMF „Raisa Pacalo”) este elaborat în baza art.135 alin.(6)-(8), din Codul Educației nr.152 din 17 iulie 2014, aprobat de Parlamentul Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.319-324 din 24 octombrie 2014, art.634 și Codul de etică al cadrului didactic aprobat de Ministerul Educației al RM prin Odinul nr.861 din 17.09.2015.

2) Repere metodologice privind organizarea procesului educațional în condițiile învățării mixte în contextul epidemiologic de COVID-19, pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal, elaborate în baza orinului 1131 din 13.10.2020.

3) Codul este aplicabil tuturor colaboratorilor din CEMF „Raisa Pacalo”, care îndeplinește funcția de personal de conducere, personal didactic și personal didactic auxiliar.

4) Prezentul Cod nu se substitue legilor și regulamentelor în vigoare din domeniul educației și nu contravine acestora.

2. Scopul și obiectivele Codului

1) Prezentul Cod are drept scop:

- a)** Stabilirea regulilor de conduită pentru personalul de conducere, personalul didactic și personalul didactic auxiliar din CEMF „Raisa Pacalo”;
- b)** Creșterea prestigiului și consolidarea autorității cadrelor de conducere, cadrelor didactice și cadrelor didactice auxiliare;
- c)** Instituirea unor standarde unice de conduită a cadrelor didactice.

2) Scopul urmărit de Cod poate fi realizat prin intermediul următoarelor obiective:

- a)** Autodisciplinarea persoanelor responsabile de instruire și educație, prin asumarea conținutului acestui Cod;
- b)** Menținerea unui grad înalt de profesionalism în exercitarea atribuțiilor și funcțiilor personalului responsabil de instruire și educație, în mod special ale persoanelor, care îndeplinește funcția de cadre didactice;
- c)** Ameliorarea calitativă a relațiilor dintre actorii educaționali;
- d)** Reducerea practicilor inadecvate și/sau imorale ce pot apărea în mediul educațional;
- e)** Creșterea gradului de coeziune a personalului implicat în activitatea educațională;

- f) Facilitarea promovării și manifestării unor valori și principii aplicabile în mediul educațional, inserabile și în spațiul social;
- g) Sensibilizarea opiniei publice în scopul susținerii valorilor educației.

3. Obiectul Codului

1) Codul reglementează raporturile profesionale ale cadrelor didactice și funcționează atât ca un contract moral între părinți/alți reprezentanți legali, elevi, comunitatea locală și diferitele categorii de personal din sistemul de învățământ profesional responsabile de instruire și educație, cît și ca un sistem de standarde de conduită profesională, capabile să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea educațională prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

2) Orice persoană din CEMF „Raisa Pacalo”, responsabilă de instruire și educație, este obligată să cunoască, să respecte și să aplique prevederile prezentului Cod.

II. PRINCIPII ȘI NORME DE CONDUITĂ

4. Principii

Personalul din sistemul de învățământ responsabil de instruire și educație, în mod particular cadrele didactice, trebuie să-și desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele principii:

- a) Devotament față de profesia de pedagog;
- b) Profesionalism în relațiile cu elevii și părinții/alți reprezentanți legali;
- c) Respect și toleranță față de unicitatea și diversitatea elevilor;
- d) Colaborare cu colegii, părinții/alți reprezentanți a elevilor;
- e) Onestitate și integritate;
- f) Receptivitate la nevoile elevilor;
- g) Responsabilitate față de echipa managerială, colectivul pedagogic și reprezentanți a părinților/altor reprezentanți legali;
- h) Eficiență și eficacitate;
- i) Obiectivitate și corectitudine.

5. Obligativitatea de cunoaștere și de aplicare a normelor de conduită

În vederea asigurării unui învățământ de calitate, administrația, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare au obligația de a cunoaște, respecta și aplica un set de norme de conduită. Acestea au în vedere:

- a) Relațiile cu elevii;
- b) Relațiile cu părinții/alți reprezentanți legali;
- c) Relațiile cu colegii;
- d) Conduita managerială;

e) Relațiile cu membrii comunităților locale.

6. Norme de conduită în relațiile cu elevii

În relațiile cu elevii, administrația, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare respectă și aplică următoarele norme de conduită:

1) Ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a elevilor prin:

- a)** Supravegherea permanentă a acestora pe tot parcursul activităților în CEMF „Raisa Pacalo”, precum și în cadrul celor organizate de instituție în afara acesteia, în vederea asigurării depline a securității tuturor celor implicați în aceste acțiuni;
- b)** Neadmiterea tratamentelor și pedepselor degradante, a discriminării sub orice formă și aplicării niciunei forme de violență fizică sau psihică;
- c)** Asigurarea protecției fiecărui elev, prin denunțarea formelor de violență fizică exercitate asupra acestora, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a elevilor;
- d)** Neadmiterea oricăror forme de abuz sexual, emoțional sau spiritual;
- e)** Neadmiterea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu elevii, inclusiv a celor consensuale.

2) Protecția datelor cu caracter personal ale elevilor.

3) Responsabilitatea în vederea atingerii de către elevi a standardelor de performanță prevăzute de curriculum-ul național.

4) Neadmiterea propagandei șovine, naționaliste, politice, religioase, militariste în procesul educațional și implicării elevilor în acțiuni politice (miting-uri, demonstrații, pichetări) de către administrație, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare, în cadrul centrului de excelență sau în afara acestuia.

5) Excluderea din relațiile cu elevii a oricărei forme de discriminare, asigurarea egalității de şanse și promovarea principiilor educației incluzive.

6) Respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui elev.

7) Interzicerea oricăror activități care generează corupție sau acte conexe corupției cum ar fi:

- a)** Primirea sau solicitarea de la elevi, părinți, asociațiile părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților) a unor foloase materiale și alte avantaje necuvenite (sume de bani, cadouri sau servicii), indiferent de destinația declarată a acestora;
- b)** Inițierea sau organizarea proceselor de colectare de la elevi, părinți sau asociații ale părinților (orice altă formă de organizare a părinților) a unor foloase materiale și alte avantaje necuvenite;
- c)** Impunerea de manuale care nu sunt incluse în schema de închiriere și/sau a materialelor didactice auxiliare;

- d) Impunerea unor activități extracuriculare contra plată, cadouri sau altor favoruri;
- e) Fraudarea evaluărilor de orice tip contra bani, alte foloase materiale sau avantaje necuvenite;
- f) Traficul de influență și faviritismul în procesele de instruire și de evaluare;
- g) Servicii educaționale cu plată oferite elevilor cu care interacționează direct la grupă.

7. Norme de conduită în relațiile cu părinții/alți reprezentanți legali ai elevilor

În relația cu părinții/alți reprezentanți legali ai elevilor, administrația, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare respectă și aplică următoarele norme de conduită:

1) Creșterea calității învățământului prin:

- a) Acordarea de consultanță părinților/altor reprezentanți legali în educarea elevilor și susținerea rolului parental;
- b) Stabilirea unei relații de încredere mutuală, a unei comunicări deschise și accesibile;
- c) Disponibilitatea pentru rezolvarea problemelor educative enunțate de către părinți/alți reprezentanți legali ai elevilor;
- d) Informarea părinților/altor reprezentanți legali despre toate aspectele activității elevilor prin furnizarea explicațiilor necesare înțelegerii și aprecierii conținutului serviciilor educative;
- e) Informarea părinților/altor reprezentanți legali despre evoluția activității școlare, excludând tendințele de prezentare parțială sau cu tentă subiectivă;
- f) Respectarea confidențialității datelor furnizate și a dreptului la intimitate individuală și familială;
- g) Persoanele responsabile de instruire și educație, în mod particular personalul didactic, nu impun, în relația cu părinții/reprezentanții legali, dobândirea/primirea de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite;
- h) Consilierea părinților/altor reprezentanți legali privind alternativele de formare și dezvoltare optimă a elevilor lor, din perspectiva expertizei psihopedagogice și a respectării interesului superior al elevului.

2. Protecția datelor cu caracter personal ale părinților/altor reprezentanți legali.

3. Interzicerea oricărora activități care generează corupție sau acte conexe corupției cum ar fi:

- a) Primirea sau solicitarea de la părinți sau asociațiile părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților) a unor foloase materiale și/sau altor avantaje necuvenite (sume de bani, cadouri sau servicii), indiferent de destinația declarată a acestora;
- b) Inițierea sau organizarea proceselor de colectare de la părinți sau de la asociații părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților) a unor sume de bani sau cadouri, de prestare a anumitor servicii indiferent de destinația declarată a acestora;

- c) Inițierea sau participarea la procesele de creare a asociațiilor părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților);
- d) Implicarea în procesele decizionale ale asociațiilor părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților);
- e) Inițierea sau participarea la procesele de creare a fondurilor formale sau informale ale grupelor, instituției de învățămînt;
- f) Încurajarea elevilor și părinților să contribuie la activitatea fondurilor formale sau informale ale grupelor, instituției de învățământ.

8. Norme de conduită în relațiile cu colegii

În relațiile cu colegii, administrația, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare vor respecta și aplica următoarele norme de conduită:

1. Consolidarea relațiilor colegiale prin:

- a) Relațiile profesionale se vor baza pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, evitarea denigrării, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială;
- b) Dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în vederea atingerii unor standarde superioare de calitate în activitatea didactică; promovarea activității de mentorat prin care o persoană cu experiență (mentorul) oferă sprijin, ajutor și schimb de experiență și cunoștințe unei alte persoane pentru a-i favoriza dezvoltarea profesională și achiziția de competențe sau cunoștințe;
- c) Orice membru al personalului de conducere, personalului didactic și al personalului didactic auxiliar va evita practicarea oricărei forme de discriminare în relațiile cu ceilalți colegi;
- d) Niciun membru al personalului de conducere, personalului didactic și personalului didactic auxiliar nu va admite îngrădirea libertății de opinie, vizând activitatea profesională;
- e) În cadrul ședințelor, întrunirilor formale și informale, festivităților organizate în instituțiile de învățământ vor fi evitate discuțiile vizând convingerile politice și religioase.

2. Creșterea prestigiului și autorității personalului din învățământ, ceea ce presupune:

- a) Administrația, cadru didactic sau cadru didactic auxiliar trebuie să evite, prin afirmații, aprecieri sau acțiuni, să afecteze imaginea profesională și/sau socială a oricărui alt membru al corpului profesoral, cu excepția situațiilor prevăzute și formalizate de actele normative în vigoare (evaluările de personal, comisia de disciplină, comisia de etică etc.);
- b) Încurajarea reacției publice (prin drept la replică, discurs public, întrunire etc.) atunci cînd o anumită situație creată de către membrii comunității educaționale sau de

către oricine altcineva din afara acesteia afectează imaginea instituției de învățămînt, sistemul de învățământ profesional tehnic, oricărei persoane, membră a comunității educaționale.

3. Excluderea factorilor care pot genera acte de corupție sau acte conexe corupției, cum ar fi:

- a) În evaluarea competenței profesionale se vor utiliza doar criterii care au în vedere performanța și rezultatele profesionale;
- b) Întreaga activitate a persoanelor responsabile de instruire și educație, trebuie să permită accesul la informațiile care interesează pe toți membrii comunității educaționale, posibilii candidați, instituțiile cu care entitatea colaborează și publicul larg, asigurând astfel o informare corectă și facilitarea egalității de șanse, precum și asigurarea accesului echitabil la resursele școlare și ale sistemului de învățămînt;
- c) Excluderea fraudei intelectuale și a plagiatului;
- d) Între persoanele din sistemul de învățământ profesional tehnic responsabile de instruire și educație, se interzice solicitarea de servicii personale de orice tip de la colegi care sînt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare;
- e) Persoanele desemnate în comisiile de evaluare a rezultatelor învățării, de jurizare a competițiilor și concursurilor școlare, de evaluare a activității cadrelor didactice și de conducere, de angajare, promovare, certificare, atestare, de stimulare sau de sancționare a personalului sunt obligate să declare conflictele de interes.

9. Norme de conduită managerială

1. Cadrele de conducere respectă și aplică următoarele norme de conduită managerială:

- a) Respectarea criteriilor unui management eficient al resurselor;
- b) Promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- c) Aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- d) Evaluarea corectă conform prevederilor din fișa postului;
- e) Selectarea personalului didactic și personalului didactic auxiliar de calitate conform legislației în vigoare;
- f) Interzicerea oricărei forme de constrângere ilegală și/sau ilegitimă, din perspectiva funcției deținute;
- g) Respingerea oricărei forme de abuz în exercitarea autorității;
- h) Interzicerea oricărei forme de hărțuire a personalului didactic, indiferent de statutul și funcția persoanei care a comis hărțuirea;
- i) Exercitarea atribuțiilor ierarhic-superioare, din perspectiva exclusivă a evaluării, controlului, îndrumării și consilierii manageriale corecte și obiective.

2) Protecția datelor cu caracter personal ale elevilor, părinților/altor reprezentanți legali și angajaților Centrului de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”.

3) Desfășurarea de activități anticorupție, cum ar fi:

- a)** Identificarea și sancționarea angajaților care primesc sau solicită de la părinți sau de la asociațiile părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților) bani, cadouri sau servicii, indiferent de destinația declarată a acestora;
- b)** Identificarea și sancționarea angajaților care încurajează elevii și părinții să creeze fonduri formale sau informale ale grupelor, instituției de învățământ;
- c)** Neimplicarea în procesele decizionale ale asociațiilor părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților);
- d)** Identificarea, soluționarea situațiilor de conflict de interes și sancționarea angajaților care nu-și declară conflictele de interes;
- e)** Luarea la evidență contabilă a tuturor bunurilor materiale, primite cu titlu de donație de la persoanele fizice sau juridice.

10. Norme de conduită în relațiile cu instituțiile și reprezentanții comunităților locale.

În relația cu instituțiile și reprezentanții comunității locale, administrația, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare vor respecta și aplica următoarele norme de conduită:

- a)** Colaborarea și parteneriatul cu instituțiile/reprezentanții comunităților locale vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- b)** Colaborarea și parteneriatul cu organizațiile non-guvernamentale ce au ca obiect de activitate educația vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- c)** Responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile publice în protejarea drepturilor copilului, atunci când interesul/nevoia de protecție a copilului impune acest lucru;
- d)** Parteneriatele cu agenții economici vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- e)** În realizarea colaborării și a parteneriatelor cu instituțiile/reprezentanții comunității locale, organizațiile non-guvernamentale și agenții economici nu se vor organiza activități care să conducă la prozelitism religios, partizanat politic, precum și alte acțiuni care pun în pericol integritatea fizică și morală a elevilor sau care permit exploatarea prin muncă a acestora.

11. Acțiuni interzise în exercitarea activităților didactice

În exercitarea activităților didactice (școlare și extrașcolare), administrației, cadrelor didactice, cadrelor non-didactice și cadrelor didactice auxiliare le sunt interzise:

- a)** Introducerea, consumul de substanțe psihotrope sau alcool sau prezența sub influența acestora;
- b)** Organizarea pariurilor și a jocurilor de noroc;
- c)** Folosirea dotărilor și a bazei materiale ale instituției de învățământ în vederea obținerii de beneficii financiare personale;
- d)** Distrugerea intenționată a dotărilor și a bazei tehnico-materiale ale instituției de învățământ;
- e)** Distribuirea materialelor pornografice;
- f)** Utilizarea de materiale informative dăunătoare elevului;
- g)** Organizarea de activități care pot pune în pericol securitatea vieții și sănătății elevilor sau a altor persoane aflate în incinta instituției;
- h)** Organizarea de activități extracurriculare și extrașcolare neplanificate, ce nu au fost coordonate cu conducerea instituției și, în cazurile prevăzute de actele normative, cu organele ierarhic superioare de conducere a învățământului.

12. Neticheta cadrului didactic.

Neticheta este codul social al internetului, având în definiție cuvintele rețea și etichetă. Normele de etichetă ale internetului în zilele noastre fac parte din normele sociale, obiceiuri și cultură. Internetul are propria cultură, iar regulile sale, neticheta, este reprezentată de norme culturale pentru actualizări de stare, mesaje de e-mail, setările de confidențialitate și liste. Normele de bază ale netichetei sunt cele aplicate zi de zi pe internet și se stabilesc pentru a avea o comunicare eficientă unii cu ceilalți.

Regula de aur a netichetei: tratează pe alții aşa cum ai vrea să fii tratat tu însuși. Ea reprezintă spiritul netichetei – acela de a fi civilizat.

Zece reguli de bază ale netichetei:

- 1) Verificați ortografia și punctuația, redactați mesajele în toate comunicările scrise pe internet, deoarece erorile pot diminua credibilitatea mesajului.
- 2) Nu scrieți totul cu Caps Lock, nu puneți două sau mai multe semne de exclamare, deoarece este ca și cum ați tipă la cel care vă citește.
- 3) Onestitatea este o neticheta bună, deoarece comunicațiile în rețea nu sunt valide fără ea. Fiți sincer în profilurile dumneavoastră și în alte comunicări, deoarece onestitatea creează cea mai bună experiență online.
- 4) Fiți voi însivă online, pentru că nu sunteți anonim și alții utilizatori sunt oameni reali. Nu spuneți și nu faceți online, lucruri pe care nu le-ați face în realitate, pentru că nu puteți fi luat în serios. Imaginea dumneavoastră online este importantă. N-o stricați prin a fi altcineva decât sunteți.

- 5) Nu jigniți și nu răspundeți la jigniri, sau orice altceva ce reprezintă o insultă personală comunicată prin intermediul internetului. Normele netichetei vor să civilizeze internetul, deoarece acesta este codul de conduită socială.
- 6) Nu faceți spam și nu urmați link-uri de tip pop-up și spam, deoarece acestea pot duce la viruși, spyware și malware.
- 7) Fiți conservator în e-mailul trimis și liberal în e-mailul primit, deoarece calitatea este mai bună decât cantitatea.
- 8) Evitați să trimiți e-mailuri și mesaje la ore nepotrivite, nu așteptați răspuns imediat la mesajele expediate.
- 9) Cumpărați de pe site-uri web securizate, deoarece acestea protejează informațiile dumneavoastră.
- 10) Fiți discret în tot ceea ce faciți pe internet. Aceasta include crearea de profiluri pe rețelele sociale și postarea de comentarii.

III. CONSIGLIUL DE ETICĂ

12. Cadrul instituțional al Consiliului de etică

În învățământul profesional tehnic se crează Consiliul de etică al instituției de învățământ.

- 1) Președintele și secretarul Consiliului de etică vor fi aleși la prima ședință a acestuia.
- 2) Suportul logistic necesar pentru activitatea Consiliilor de etică este asigurat de către instituțiile în care ele sînt create.

13. Competențele Consiliului de etică

1) Consiliul de etică are următoarele competențe:

- a) Examinează petițiile, sesizările și cererile depuse și constată încălcări sau neîncălcări ale prevederilor prezentului Cod;
- b) Desfășoară anchete;
- c) Înaintează administrației CEMF „Raisa Pacalo”, propunerii privind sancționarea angajaților din instituție care au admis încălcări ale prezentului Cod, deciziile fiind luate de către organul căruia i se atribuie dreptul de angajare;
- d) Elaborează recomandări privind aplicarea prevederilor prezentului Cod;
- e) Promovează exemplele de bune practici în atingerea scopului prezentului Cod.

14. Consiliul de etică al CEMF „Raisa Pacalo”

- 1) Consiliul de etică este format prin ordinul directorului pentru un termen de doi ani și este alcătuit din 5 membri:
  - a) Un cadru de conducere, delegat de Consiliul de administrație;

- b) Două cadre didactice, alese de Consiliul profesoral;
- c) Un reprezentant al Sindicatului colaboratorilor CEMF „Raisa Pacalo”;
- d) Un părinte, ales de către adunarea generală a părinților.

15. Ședințele Consiliului de etică

- 1) Ședințele Consiliului de etică sunt confidențiale.
- 2) Ședințele Consiliului de etică sunt deliberative dacă la ele participă cel puțin 2/3 din membrii acestuia. Deciziile Consiliului de etică se aprobă prin majoritatea simplă a voturilor membrilor acestuia. În caz de paritate de voturi, votul președintelui este decisiv.

IV. RĂSPUNDEREA PRIVIND NERESPECTAREA PREVEDERILOR CODULUI

16. Dreptul de a sesiza Consiliul de etică

1) Orice persoană, participantă/implicată în mod direct sau indirect în activitățile educaționale, care consideră, în mod întemeiat, prin raportare la prevederile prezentului Cod, că este victimă sau martorul unui comportament lipsit de etică profesională din partea unei/unor persoane, responsabile de instruire și educație, are dreptul de a sesiza Consiliul de etică al CEMF „Raisa Pacalo”.

17. Răspunderea în cazul încălcărilor prevederilor Codului

În cazul încălcării prevederilor Codului, fapt dovedit în urma anchetei și a audierilor efectuate de Consiliul de etică, acesta din urmă poate iniția următoarele măsuri, în funcție de gradul de încălcare a prevederilor Codului, de repetarea comportamentului respectiv:

- a) Consilierea amabilă cu partea reclamantă;
- b) Atenționarea colegială în cadrul Consiliului de etică și informarea conducerii instituției de învățământ pentru luarea în considerare a neconformării persoanei respective cu prevederile Codului;
- c) Propunerea de includere a persoanei respective într-un program de remediere comportamentală, prin consilierea și monitorizarea sa pentru o perioadă decisă de către conducerea instituției de învățămînt;
- d) În funcție de gradul de încălcare a normelor Codului, poate propune conducerii CEMF „Raisa Pacalo” sancționarea disciplinară a persoanei în cauză;
- e) În cazul unor încălcări contravenționale sau penale, Consiliul de etică informează, după caz, onducerea CEMF „Raisa Pacalo”.

Anexă

Exemple de netichete

Ce trebuie să eviți când trimiți un mail

În primul rând, nu trimit mesaje nesolicitante, adică spam. Unii dintre cei care fac spam sunt nouveniți în online sau nu au tangență cu acest domeniu și apelează la persoane sau firme dubioase ce le promit, în schimbul banilor, creșterea vânzărilor, de regulă folosind liste cu adrese de e-mail obținute ilegal.

În cîmpul destinat subiectului, scrie clar ce vrei să comunic, pentru ca destinatarul să știe de la început dacă îl interesează sau nu mesajul tău. Ai grijă ca mailul trimis să fie scurt și concis, pentru a economisi timp. Nu folosi majuscule, pentru că transmit agresivitate, și nici emoticoane, mai ales dacă este vorba de mesaje trimise în interes de serviciu.

Nu în ultimul rând, nu trimit mesaje confidențiale pe mail, pentru a nu ajunge accidental către persoane rău-intenționate și semnează-te întotdeauna. În plus, nu este frumos să trimiți cuiva un mesaj fără să fi stabilit înainte o relație, fără să fi primit acceptul acestuia.

Este necesar să se respecte regulile firești de comunicare în privința adresării și redactării citește a unui mesaj. Comunicarea trebuie să fie făcută în cel mai scurt timp posibil, pierzându-se înțeleasuri, uneori importante, în comunicarea zilnică cu prietenii sau cunoștințele.

Cum te comporti pe un forum

Forumurile sunt secțiuni de discuție cu legi proprii, însă există câteva reguli de bază care trebuie respectate. Cea mai importantă regulă, de bun simt, este cea a respectării dreptului la opinie al interlocutorului și necesitatea argumentării atunci când intrăm în conversație în spațiile reglementate și moderate, gen chaturi sau forumuri. Posibilitatea de a naviga online anonim și de a comunica uneori sub protecția unor nume false a dus la câteva anomalii de comunicare, primul dintre ele fiind chiar lipsa totală a măsurii în ceea ce privește limbajul și unele forme de hărțuire online.

Nu postează mesaje care nu au legătură cu subiectul discuției. Dacă vrei să discuți un subiect care nu a fost încă dezbatut, pornește unul nou. Nu ataca participanții la discuție, deoarece con vorbirile pe forum se centrează pe subiect, nu pe interlocutori. Evită postarea reclamelor, a materialelor cu conținut obscen, nu înjura și nu face discriminări rasiale sau de orice alt tip. Nu în ultimul rând, ai mare atenție la gramatică. Citește cu atenție mesajul înainte de a-l publica, pentru că va fi vizualizat de multe persoane, cărora le va fi greu să îți înțeleagă postarea dacă nu este scrisă corect.

Bune maniere pe Messenger

Messengerul a devenit un mijloc de comunicare chiar mai folosit decât telefonul mobil. Deși pare mult mai accesibil, chiar și Messengerul are regulile sale.

În primul rând, nu deranja o persoană care are la status “ocupat” decât în caz de urgență și nu folosi alerte sonore în exces (buzz). Evită utilizarea abuzivă a emoticoanelor, pentru că pot produce confuzie, dacă nu le folosești cu atenție, sau își pot pierde relevanța, atunci când le postezi la fiecare propoziție. Nu porni niciodată certuri pe messenger, deoarece riști să fii înțeles greșit. Atenție la felul în care folosești anumite cuvinte, pentru că un cuvânt scris nu are întotdeauna același înțeles că unul vorbit.

Nu folosi acronime în exces. Deși “brb”, adică “vin imediat”- be right back, în engleză, sau “np”- “cu plăcere”, „no problem” în engleză, sunt deja cunoscute de majoritatea utilizatorilor de Internet, pot crea probleme celor nefamiliarizați cu astfel de formule de comunicare.

Nu îñtrerupe interlocutorul, pentru că este nepoliticos. Aplicațiile de mesagerie instantă te avertizează când partenerul de discuție tastează un mesaj, deci lasă-l să termine ce are de zis, pentru că altfel vei părea dezinteresat de părerea sa.

Folosește statusuri pentru a anunța când nu ești la calculator, pentru ca cei care vor să îți comunice urgent ceva să te găsească ușor pe telefonul mobil, de exemplu.

Nu în ultimul rând, nu trimit mesaje tuturor celor din listă (mass message), pentru că îi deranjezi pe cei care sunt online, dar poate sunt foarte ocupați. În plus, chiar și aceste mesaje sunt considerate o formă de agresiune pe Internet.

Resurse utile:

<http://www.albion.com/netiquette/corerules.html>

<https://sites.google.com/view/i-citizen/module-de-instruire/neticheta-comunicarea-digital%C4%83-sau-codul-bunelor-maniere-pe-internet>

Aurelia Marinescu „Codul bunelor maniere astăzi”

Dorothea Johnson, Liv Tyler „Modern Manners: Tools to Take You to the Top”